

Priporočila za cepljenje nosečnic

Nosečnice in novorojenčki imajo večje tveganje za težji potek nekaterih nalezljivih bolezni, ki jih lahko preprečimo s cepljenjem, kot so gripa, oslovski kašelj in okužbe z respiratornim sincicijskim virusom (RSV). **Gripa** pri nosečnicah lahko poteka težje, povzroči prezgodnji porod ali nizko porodno težo in je lahko huda bolezen tudi za novorojenega otroka. **Oslovski kašelj** povzroča hude napade kašlja in pri dojenčkih (zlasti pri mlajših od 6 mesecev starosti) lahko povzroči resne zaplete kot so pljučnica, vročinski krči, prenehanje dihanja, izguba apetita, vnetje srednjega ušesa, dehidracija in nevrološke posledice (npr. možganske krvavitve). **RSV** je najpogostejši povzročitelj akutnega brohiolitisa majhnih otrok. Večje tveganje imajo dojenčki (zlasti mlajši od 6 mesecev starosti), še posebej pa prezgodaj rojeni otroci, otroci s kronično pljučno boleznijo in otroci s hujšo prirojeno srčno napako.

Za nosečnice je zato posebej priporočljivo cepljenje proti oslovskemu kašlju, cepljenje proti gripi in cepljenje proti RSV. Na ta način varno in učinkovito zaščitimo nosečnico in novorojenčka, saj se protitelesa, ki nastanejo po cepljenju, prenesejo z matere na otroka in ga zaščitijo v prvih mesecih življenja. S cepljenjem nosečnic zmanjšamo tudi možnost za morebiten prenos okužbe z matere na otroka po porodu.

Cepljenje nosečnic proti oslovskemu kašlju, gripi in RSV se financira iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Izvajajo ga izbrani osebni zdravniki, drugi zdravniki, pa tudi območne enote NIJZ.

Načeloma se cepljenja z mrtvimi cepivi lahko opravijo sočasno ali s kakršnimkoli presledkom, razen med cepljenjem proti oslovskemu kašlju in cepljenjem proti RSV, kjer je priporočljiv **presledek najmanj dveh tednov** (priporočamo, da se najprej opravi cepljenje proti oslovskemu kašlju, nato proti RSV).

Cepljenje proti oslovskemu kašlju

Cepljenje nosečnic proti oslovskemu kašlju je priporočljivo **čim prej po 24. tednu nosečnosti in sicer v vsaki nosečnosti**. Cepljenje se opravi z enim odmerkom kombiniranega cepiva proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju.

Cepljenje proti RSV

Cepljenje nosečnic proti RSV je priporočljivo **od 24. do vključno 36. tedna nosečnosti**. Cepljenje se opravi z enim odmerkom cepiva proti RSV.

Cepljenje proti gripi

Cepljenje nosečnic proti gripi je priporočljivo **pred sezono gripe, lahko pa se opravi tudi kasneje**. Cepljenje se opravi z enim odmerkom mrtvega cepiva proti gripi, ki vsebuje antigene, ki jih za jesensko-zimsko sezono priporoči Svetovna zdravstvena organizacija.

Cepljenje proti drugim nalezljivim boleznim v nosečnosti

Velja, da je **cepljenje z mrtvimi cepivi v nosečnosti varno**.

Cepljenje z živimi oslavljenimi cepivi je v nosečnosti kontraindicirano (npr. cepljenje proti ošpicam, noricam, ...). Priporočeno je, da ženska, ki je bila cepljena z živim oslavljenim cepivom, nosečnost odloži za vsaj 4 tedne. V primeru, da je nosečnica cepljena, pa to ni indikacija za prekinitev nosečnosti. V tem primeru svetujemo posvet z ginekologom. V določenih okoliščinah nosečnico lahko cepimo proti rumeni mrzlici.

Cepljenje in dojenje

Cepljenje doječih mater je varno in so **lahko cepljene z živimi in mrtvimi cepivi**, z izjemo cepljenja proti rumeni mrzlici.

Če potovanja na endemsko območje z rumeno mrzlico ni možno odložiti in gre za visoko tveganje za okužbo, je potrebno cepljenje, ženski pa se svetuje prehodna prekinitev dojenja za vsaj 2 tedna. Za vzdrževanje laktacije se v tem času priporoča črpanje mleka, ki naj se zavrže.